

versenyek leírásai — minden részleteknek tud az értekező kellő helyet szorítani 21 lapra terjedő kis dolgozatában.

3. *Der Turnunterricht an unseren Mittelschulen.* Ein Beitrag zur Geschichte des Turnens unter den Siebenbürger Sachsen. Írta Julius Unberath (Szászrégeni algymnasium). Ez értekezés jól írt kis monographiája az erdélyi szász tornaoktatás történetének. Megismerteti velünk a szászok tornaügyét e század harmadik tizedére visszavezethető exordiumától kezdve napjainkig és jól ki tudja domborítani a szász tornaügy legderekabb előharczosainak, Rothnak, Badewitznak, a Fabini testvéreknek stb. érdemeit. Még az is, ki nem tud az írónak német-szász nemzeti érzéseiben osztozni, érdeklődéssel olvashatja e törekvések történetét, melyek a tornában is felismerik az összetartozás érzete nevelésének egyik leghathatósabb eszközét.

4. *A késmárki ág. h. ev. kerületi lyceum története.* A lyceum újabb szervezése és autonómiájának biztosítása 1887—1892. (Vége.) Írta Pálcsó István (Késmárki lyceum). Az ezidei befejező rész, mely tulajdonképpen a késmárki lyceum történetének IV. szakasza, sok tekintetben jóval érdekesebb, mint a tavalyi (I. Magy. Pæd. II. évf. 312 l.). Találjuk benne ezúttal az iskola külső történetére vonatkozó számos kevésbé általános érdekű részlet mellett egy igen figyelemreméltó, bár a többivel kissé lazán összefüggő fejezetet is, mely nagyjában képét adja általában középiskoláink fejlődésének 1883 óta mai napig. Pontosabban szólva e fejezet tartalmazza Csáky miniszter a középiskolára vonatkozó intézkedéseinek és terveinek történetét, a mint azok a görög nyelv facultatívá tétele és az egységes középiskola körül felmerültek, és közli az ezekkel kapcsolatban különböző részről nyilatkoztatott egyes érdekesebb nézeteket is (a miniszterét, a közoktatási tanácsét, Hunfalvy Pálét, Kármán Mórét) és egyúttal ismerteti az evangélikus egyetemes tanügyi bizottságnak és specialiter a késmárki lyceum oppositionális állásfoglalását a miniszter javaslataival szemben. Befejezésül ismerteti röviden azon nevelési intézkedéseket, melyeket a késmárki gymnasium a tanulók testi és szellemi fejlődésének érdekében újabb időben tett.

5. *Feljegyzések a szegedi realiskola első két évtizedéből.* Írta Hoffer Endre (Szegedi m. k. állami főrealiskola). E — mint a szerző maga mondja — száraz feljegyzések Klamarik miniszteri tanácsos kívánságára készültek az irattári ügydarabok nyomán, és egyúttal a miniszterium kívánságára láttak is napvilágot a tavalyi értesítőben. Akármily «szárazok» és fel nem dolgozottak is ez adatok, mégis eléggé érdekes módon vetnek világot egy fejlődő intézet történetére, mely igen szerény kezdetből, a még 1847/48-ban felállított és Oracsek Imre világi tanító vezetése alatt csakhamar virágzásnak indult «nemzeti polgáriskolából» alakult 1851-ben arealiskolává, és majd csak jóval később, fokonként

gyarapodva úgy tanulók, mint tanárok számában, 1872-ben kezdett főrealiskolává kiegészülni.

32
6. *A székelyudvarhelyi református kollégium története 1876-tól 1893-ig.* Írta Gönczy Lajos. (Székelyudvarhelyi ev. ref. kollegium.) A kis értekezés eléggé tanulságos módon adja elénk a hazánk keleti részében fontos missziót teljesítő iskola történetét az utolsó 17 esztendő alatt. Két részre oszlik. Az egyikben a tanulókról értekezik és ügyes statistikai összeállítást ad a tanuló-anyag minőségéről, a másikban pedig a tanári és gondnoki testületben történt változásokról ad számot. Érdekesek az első részben a szolgatanulókra és az úgynevezett expositioalis rendszerre (mely szerint ugyanis 7—7 tanuló egy étkező társasággá áll össze) vonatkozó adatok.

7. *A keszthelyi k. gymn. kiegészítésének története.* Írta Burán Gergely. (Keszthelyi kath. főgymn.) A keszthelyi katolikus gymnasiumot, mely tanulói névsorában oly nevekkal büszkélkedik, minő Deák Ferencz, Fehér György és Vaszary Kolos, — gr. Festetics Pál alapította 1771-ben. Eleinte ferenczrendiek vezetése alatt állott és 3 osztályú volt. 1789-ben 5 osztályúvá lett. 1796-ban világi tanárok vették át, 1848-ban 6 osztályú volt és a csornapremontrei kanonokrend vette át. A szabadságharcz után 1850-ben az absolut kormány alatt négyosztályúvá alakítottatott át. Végre tavaly az 1892—93. év elején kezdte meg (egszersmind átköltözve új otthonába is) az 5-ik osztály megnyitásával teljes főgymnasiummá való évenkénti fokozatos kiegészülését. Az intézet e legújabb vívmányának történetét, mely bizonyos apróbb küzdelmeket is tud felmutatni, adja elő Burán Gergely, az intézet érdemes igazgatója. Előadja a tényeket a lelkes ember örömevel, ki szerénytelenség nélkül mondhatja magáról: «quorum magna pars fui».

8. *Iskolánk XII. évének története.* Írta Köpesdi Sándor. (Budapesti VII. kerületi főgymnasium.)

9. *A főgymnasiumi épület felavatása.* Írta Gaál József és

10. *A főgymnasiumi épület ismertetése.* Írta Gaál József. (Keszthelyi kath. főgymn.)

11. *A debreczeni állami főrealiskola új épülete.* Írta Fazekas Sándor. (Debreczeni állami főrealiskola.)

12. *Az intézeti épület története.* Írta Szenczy Győző, igazgató. (A cisterci rend bajai kir. főgymn. értesítője.)

13. *A gymnasiumnak új tornacsarnokkal és rajziskolával történt kibővítése.* Írta P. E. — Ez értekezések ismertetik az illető intézetek új épületeit, építésük és felavatásuk történetét, némileg kiterjeszkedve az intézet újabb történetére. Valamennyi értekezés el van látva alaprajzzal és egyéb rajzokkal is.